

ชื่อเรื่อง

การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่อง “กำกาดำ”
ฉบับล้านนา อีสาน และไทเขิน

ชื่อผู้เขียน

สดศรี ดรน้อย

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงศักดิ์	ปรางค์วัฒนากุล	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บำเพ็ญ	ระวิน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฉัตรยุพา	สวัสดิพงษ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่องกำกาดำ 3 ฉบับ คือ ฉบับล้านนา อีสาน และไทเขิน ในด้านแก่นเรื่อง โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง ลักษณะและบทบาทของตัวละคร ตลอดจนศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางสังคมในวรรณกรรมทั้ง 3 ฉบับ คือ ศึกษาเปรียบเทียบสถานภาพของบุคคล ความเชื่อ และพิธีกรรม

ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมเรื่องกำกาดำทั้ง 3 ฉบับมีแก่นเรื่องเดียวกันคือมุ่งแสดงคุณค่าของความดีงามและความสามารถที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคคล ด้านเนื้อเรื่อง กวีทั้ง 3 ฉบับ มีการลำดับเนื้อเรื่องและเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของเนื้อเรื่อง อีกทั้งกำหนดลักษณะและบทบาทของตัวละครให้มีลักษณะสอดคล้องกับท้องถิ่น

การเปรียบเทียบลักษณะทางสังคมพบว่า สถานภาพของบุคคลในวรรณกรรมทั้ง 3 ฉบับ กวีกำหนดสถานภาพของตัวละครไว้ 2 กลุ่มคือ กลุ่มชนชั้นปกครองกับกลุ่มชนชั้นผู้ถูกปกครอง กลุ่มชนชั้นปกครองสามารถใช้อำนาจกำหนดชะตาชีวิตของบุคคลในสังคม และบุคคลในสังคมสามารถปรับเปลี่ยนสถานภาพทางชนชั้นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกำลังสมบารมีของแต่ละบุคคล วรรณกรรมทั้ง 3 ฉบับ สะท้อนความเชื่อที่มาจากพุทธศาสนา ความเชื่อทางไสยศาสตร์และความเชื่อทางโหราศาสตร์ รวมถึงสะท้อนพิธีกรรมต่าง ๆ คล้ายกัน ทั้งนี้เกิดจากการถ่ายทอดวัฒนธรรมและอิทธิพลความเชื่อทางพุทธศาสนา

Thesis Title A comparative study of Kamkadam
In LANNA, ESARN and TAI KHOEN

Author Miss Sodsri Dornnoi

M.A. Lanna Language and Literature

Examining Committee :

Assist,Prof. Songsak	Prangwatthanakun	Chairman
Assist,Prof. Bampem	Rawin	Member
Assist,Prof. Chatyupa	Sawaddipong	Member

Abstract

This thesis is about the comparative study of Lanna, Esarn and Tai Khoen KAMKADOM manuscripts in term of plot, theme, content, roles and characrers as well as comparison of social references and status that appear in all of the three manuscripts.

From these studies, it was noted that all of three versions have the same plot which emphasized on the value of goodness and on potentiality manifested in human being. In the sense of content,the poet of all three version had own delineating, changing of details and localization of the features and roles of character in all version.

From the comparison of the social identification, it is found that social stratification in all of the three version can be classified into two groups, eg, the upper class and the lower class. The upper class can be able to exercise his power to determine the fate of people in society. The people in whole society have chance to change their status. It depend on their accumulation the Parami or Perfections. All of the three version reflect the belief in Buddhism, occultism, and astrology ass well as the simiraly tites because of cultural transmission and the influence of the belief in Buddhism.